

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การหา

เงื่อนไขการปั๊มขึ้นรูปที่เหมาะสมสำหรับแผ่นโพลาร์เพลต

ชนิดโลหะ

ผู้เขียน นาย

ศุภฤกษ์ อกตัน

ปริญญา วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วิศวกรรมอุตสาหการ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนัย วรรธนัจรวิยา

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันเซลล์เชื้อเพลิง (Fuel cell) ถือว่าเป็นแหล่งพลังงานทางเลือกอย่างหนึ่งที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แต่เนื่องจากเซลล์เชื้อเพลิงที่ใช้ในปัจจุบันมีขนาดที่ใหญ่ น้ำหนักมาก รวมไปถึงราคายังไนการผลิตที่ค่อนข้างสูง ทำให้การนำไปใช้งานในด้านยานพาหนะหรืออุปกรณ์พกพาต่างๆนั้นเป็นไปได้ยาก ดังนั้นทำให้หลายงานวิจัยให้ความสนใจในด้านการศึกษาและพัฒนาชิ้นส่วนต่างๆภายในเซลล์เชื้อเพลิงเพื่อลดปัญหาดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาในส่วนของโพลาร์เพลต (Polar plate) ซึ่งเป็นส่วนประกอบในเซลล์เชื้อเพลิงที่สำคัญ ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงได้ศึกษาขั้นตอนการผลิตโพลาร์เพลตจากโลหะเพื่อลดต้นทุนและขั้นตอนการผลิตโพลาร์เพลตด้วยเทคนิคการปั๊มขึ้นรูปโลหะ โดยใช้โปรแกรมที่ช่วยในการออกแบบและช่วยในการผลิต (CAD/CAM) ในการออกแบบแม่พิมพ์โลหะและประยุกต์ใช้หลักการออกแบบทดลองพื้นผิวผลตอบแทนส่วนประสมกลาง (Central Composite Design, CCD) เพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัยและหาค่าที่เหมาะสมที่สุดในการปั๊มขึ้นรูปโพลาร์เพลต โดยศึกษาปัจจัย คือ แรงกด (Stamping pressure) และเวลาหน่วงในการกด (Dwell time) โดยวัดค่าผลตอบ คือ ค่าความลึกของโพลาร์เพลต (Depth) ค่าความโค้งงอของชิ้นงาน (Curvature) และสัดส่วนพื้นที่รอยย่นของชิ้นงาน (Wrinkle) ทั้งนี้ได้ใช้วัสดุในการทดลอง คือ แผ่น เหล็กกล้าไร้สนิมเกรด 316 ที่มีความหนา 0.127 มิลลิเมตร ใช้ช่องการเดินก้าวแบบ Serpentine ที่มีพื้นที่ทำปฏิกิริยานาด 40×40 ตารางมิลลิเมตร

ในการศึกษาดังกล่าวได้ค่าความเหมาะสมที่สุดในการขึ้นรูปโพลาร์เพลต คือ ใช้แรงกด 79 กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตรและเวลาหน่วง 6 วินาที ส่งผลให้ได้ค่าความลึกเท่ากับ 0.818

มิลลิเมตร ค่าความกว้างของ 1.539 มิลลิเมตร และสัดส่วนพื้นที่ร้อยย่านร้อยละ 80 ของพื้นที่โพลาร์ เพลต ซึ่งหลังจากนั้นทดสอบประสิทธิภาพในการทำงานของชุดล็อกเชือกเพลิงที่ค่าความต่างศักย์ 0.6 โวลท์ จะได้ความหนาแน่นของกระแสที่ 112.5 มิลลิแอมเปอร์ต่อตารางเซนติเมตรและกำลังไฟฟ้าเท่ากับ 67.63 มิลลิวัตต์ต่อตารางเซนติเมตร

จากการทดลองการวิจัยดังกล่าวสามารถผลิตโพลาร์เพลตที่มีขนาดเล็ก และต้นทุนการผลิต ที่ต่ำกว่าเมื่อเทียบกับการผลิตโพลาร์เพลตแบบดั้งเดิม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการผลิตโพลาร์เพลต สำหรับชุดล็อกเชือกเพลิงในเชิงอุตสาหกรรม

อิธสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright[©] by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Appropriate Stamping Conditions of Metallic Polar Plate

Author Mr. Suparerk Oketan

Degree Master of Engineering (Industrial Engineering)

Thesis Advisor Assistant Professor Dr. Wassanai Wattanutchariya

ABSTRACT

In the present, the fuel cell is an alternative energy which can be renewable and environment friendly. In general the fuel cell equipment is costly and bulky which obstruct the implementation of this device in automobiles and portable device industries. Therefore, various researchers have been investigating and developing many parts of the fuel cell assembly, such as the critical component-the polar plate, in order to reduce the arising issues.

Accordingly this study aims to investigate an appropriate method of polar plate fabrication using a stamping technique. Then, an experimental design based on Central Composite Design (CCD) method is implemented to statistically evaluate the effect of stamping conditions: stamping pressure and dwell time on the performance of the stamped polar plate. The responses measured from the stamping process were based on plate curvature, depth and wrinkle.

The specimen used for this research were 0.127 mm thick 316 SS with 40x40 mm. active area. The results show that an appropriate stamping conditions were 79 kgf/cm^2 and 6 second of dwell time, which affects the responses, which were 0.818 mm. of depth with 1.539 mm. of curvature and 80% of wrinkle area. Then, the polar plates were installed in the fuel cell and the electrical test through polarization showed characteristics of the current density as 125.7 mA/cm^2 and the power density as 67.63 mW/cm^2 . In conclusion, we have fabricated a compact size polar plate and reduced the cost of the fuel cell manufacturing.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright[©] by Chiang Mai University

All rights reserved